

MINISTERSTWO
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

DEPARTAMENT WŁASNOŚCI
INTELEKTUALNEJ I MEDIÓW

Karol Kościński
Dyrektor

Warszawa, 25 sierpnia 2017 r.

DWIM-WA.050.11.2017.MCh

4

Szanowna Pani,

w związku z petycją z dnia 15 sierpnia 2017 r., przekazaną do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przez Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej za pismem z dnia 17 sierpnia 2017 r. (znak sprawy: DDP.II.053.52.1.2017.MM), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

W odniesieniu do **propozycji nr 1**, dotyczącej określenia terminu na udzielenie przez twórcę odpowiedzi na wniosek o zezwolenie na korzystanie z utworu (licencję), wskazuję, co następuje.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 880, z późn. zm.), przedmiotem prawa autorskiego jest utwór, definiowany jako każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek formie, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia. Ponadto, art. 1 ust. 4 ustawy stanowi, że ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności. Oznacza to, że utwór automatycznie podlega ochronie, jeżeli spełnia przesłanki wynikające z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Nie jest konieczna żadna jego rejestracja, ani zgłoszenie.

Jedną z podstawowych zasad prawa autorskiego jest wyłączne prawo twórcy do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu (autorskie prawa majątkowe). Zasada ta została wyrażona w art. 17 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Art. 16 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych mówi natomiast o autorskich prawach osobistych. Zgodnie z nim, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do: autorstwa utworu; oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo; nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego

wykorzystania; decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności oraz nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy, twórca może udzielić upoważnienia do korzystania z utworu na wymienionych w umowie polach eksploatacji z określeniem zakresu, miejsca i czasu tego korzystania. Umowa licencyjna może mieć postać licencji wyłącznej lub niewyłącznej – w zależności od tego, czy ogranicza udzielenie przez twórcę upoważnienia innym osobom do korzystania z utworu na tym samym polu eksploatacji, czy też nie (art. 67 ust. 2 ustawy). Umowa licencyjna wyłączna wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności (art. 67 ust. 5 ustawy).

Jak słusznie Pani wskazała, ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie określa terminu na udzielenie przez twórcę odpowiedzi na wniosek o zezwolenie na korzystanie z utworu. Wiąże się to z faktem, iż udzielenie licencji przez twórcę ma charakter dobrowolny, co wynika bezpośrednio z zasady monopolu twórcy, wyrażonej w art. 17 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Przyjęcie zaproponowanego przez Panią rozwiązania, polegającego na określeniu terminu na udzielenie przez twórcę odpowiedzi na wniosek o zezwolenie na korzystanie z utworu, po upływie którego przyjmuje się, że utwór można wykorzystać, jest niedopuszczalne z uwagi na sprzeczność z jedną z podstawowych zasad prawa autorskiego.

Zaznaczyć należy również, że katalog wyjątków od zasady monopolu twórcy został określony w art. 23-35 ustawy (dozwolony użytek chronionych utworów, dotyczący m.in. własnego użytku osobistego, działalności związanej z edukacją, badaniami naukowymi oraz dostępem do informacji) i nie należy go interpretować rozszerzająco.

Odnosząc się natomiast do **propozycji nr 2**, dotyczącej zobowiązania określonych podmiotów do podawania adresów e-mail, informuję, iż jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zamieszczają na swoich stronach internetowych dane kontaktowe ze wskazaniem adresu e-mail. W związku z powyższym, należy uznać, iż w tym zakresie Pani postulat jest już realizowany.

Z poważaniem

Karol Kościński

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa